

GENTSE MEMORIEDAGEN: 18-19 APRIL

18 April 1599

Huwelijk van Albrecht met Isabella.

De Oostenrijkse aartshertog Albrecht werd geboren in 1559.

Zijn militaire opleiding onder toezicht van Alva had er een goede generaal van gemaakt. Sinds zijn 18 jaar was hij Kardinaal en hij werd Bisschop van Toledo zonder priester gewijd te zijn. Hij stierf in 1621.

Isabella was de dochter van Filips II en zijn 3e vrouw Elisabeth van Valois. Zij werd geboren in 1566. Bij de dood van haar gemaal werd zij Gouvernante-generaal, functie die zij zou blijven uitoefenen tot aan haar dood in 1633.

18 April 1717

Tsaar Peter de Grote komt aan in Gent.

Toen in begin april vernomen werd dat de Tsaar Gent zou aandoen, namen de schepenen contact met de Gouverneur-Generaal, de markies van Prié om te vragen op welke manier zij de hoge gast moesten ontvangen. Aangezien de Tsaar van Brussel zou komen, werd besloten dat 18 compagnies van de Burgerwacht de erehaag zouden vormen aan de Keizerpoort. De Schepenen van de Keure en van Ghedeede zouden zich, gekleed in hun tabbaarden, naar de stads-poort begeven, vergezeld van een keurkorps van 100 mannen die flambouwen zouden dragen van witte was. Ze zouden voorafgegaan worden door de paukenslaggers van de Stad te paard en van 6 trompetters. Er zouden koninklijke salvo's afgevuurd worden en de 3 grote klokken van het Belfort zouden luiden, begeleid door de Beiaard. 's Avonds zouden opnieuw koninklijke salvo's gelost worden en de Draak van het Belfort zou verlicht worden, een stunt die slechts bij grote gelegenheden uitgevoerd werd.

Aan zijne Majesteit zou dan de erewijn aangeboden worden, bestaande uit 1 vat Spaanse wijn en 2 vaten Bourgogne. (Men zou voor minder Tsaar willen zijn). Allemaal goed en wel, maar de weetgierige Tsaar was naar het Westen gekomen om de zaken die hem interesseerden van dichtbij te bestuderen en hij scheen een grondige hekel te hebben aan tijdrovend ceremonieel. Toen hem het programma voorgelegd werd dat uitgedokterd was door onze Schepenen veegde hij het onmiddellijk van tafel.

Bij zijn aankomst werd hij gewoon, in naam van de Baljuw en van de Schepenen, verwelkomd door de stadspensionaris.

Peter de Grote die zogezegd incognito reisde, trok met zijn gevolg door de stad, waarna hij vlug een stukje ging eten in "De Gouden Appel" in de Breydelsteeg. Onmiddellijk daarna schepte hij in op de Bargie naar Brugge.

Ontvang dan maar eens een Tsaar. Wij achten het niet uitgesloten dat na zijn vertrek de Schepenen in koor "FOERT!" zullen geroepen hebben.

18 April 1831

Dood van Petrus-François de Goesin.

De de Goesins vormden hier destijds een gekend drukkersgeslacht. Vroeger was het vaak de vervelende gewoonte aan een zoon dezelfde voornaam te geven als de vader. Om de zaak nog iets gecompliceerder te maken werd de kleinzoon ook al eens bij dat spelletje betrokken, meestal tot grote wanhoop van heem- en geschiedkundigen. Voor de duidelijkheid is men dan wel verplicht ze te nummeren. Misschien wilden sommigen van onze voorvaderen zich verheffen op het niveau van koningen en pausen.

De Petrus-François, ook Pierre-François of nog Pieter-Frans waarover wij het hier hebben was de nummer 3 in de serie.

N° 1 stamde uit een Leuvens drukkersgeslacht en begon hier te werken in 1716, aanvankelijk in de Oudburg en 4 jaar later in "De Vier Evangelisten" in de Veldstraat. Wanneer hij in 1740 de pijp aan Maarten geeft wordt hij opgevolgd door zijn zoon Petrus-François N° 2. Deze kan bogen op de titel van "Drukker van Haere Majesteyt Maria-Theresia". Hij sterft in 1787 en wordt opgevolgd door zijn zoon Petrus-François N° 3. Dat deze ook boekdrukker werd zal wel meer te maken gehad hebben met de familietraditie dan met zijn ware roeping. Gelukkig zal er in de drukkerij wel iemand geweest zijn die de boel draaiende hield.

Onze Petrus-François N° 3 trekt na zijn studies aan de Universiteit van Leuven naar Italië om zich daar te vervolmaken in de schilderkunst tot dewelke hij zich aangetrokken voelde. Van zijn reis bracht hij enkele mooie tekeningen mee die nu nog bewaard worden in de Universiteitsbibliotheek. Hij leidt in zekere zin een dubbel leven. Parallel met zijn drukkersactiviteiten wordt hij leraar aan de Academie en aan de Ecole Centrale. Hij was een beschermer en vriend van Jozef Paelinck die hem zal opvolgen als leraar aan de Academie wanneer hij zelf er een van de Directeurs van wordt. Gedurende de Franse tijd was hij Conservator van het Museum van het Scheldedepartement.

Hij was zeker geen slechte schilder en het doek dat hij maakte van de familie de Goesin bewijst dit duidelijk.

Hij was de officiële drukker van de Universiteit en had zijn drukkerij inmiddels overgebracht naar de Hoogpoort.

Na zijn dood zette zijn weduwe nog een jaar de activiteiten verder, maar toen stopte ze ermee en het materiaal van de drukkerij werd openbaar verkocht.

18 April 1853

Dood van Jan Coucke.

Hij werd geboren in 1783 in de Burgstraat.

In het begin van de 19e eeuw was hij één van de 8 primaire schoolmeesters in Gent. In 1812 telde zijn school 42 betalende leerlingen en 10 die kosteloos onderwijs genoten. Zijn school werd overgenomen door de gekende J.J. Steyaert. Maar Coucke was eveneens een kunstschilder, auquarellist en graveerder.

18 April 1870

In de Bibliotheek van de Universiteit (op de Ottogracht) wordt tijdens een intieme plechtigheid het borstbeeld onthuld van Baron Jules de Saint Genois.

19 April 1343

Geeraard Denijs wordt benoemd tot Deken van de Wevers.

In 1326 werd hij verbannen na een opstand van de wevers. Het is pas in 1338 dat hij naar Gent mocht terugkomen. Hij werd in 1340 benoemd tot Schepen, maar het is vanaf 1343 dat hij zeer invloedrijk wordt.

In april 1345, nadat Jacob Van Artevelde zich teruggetrokken had als opperhoofdman, neemt hij de leiding in handen. Op 17 juli 1345 vermoordt hij Jacob Van Artevelde met een bijlslag.

Hij kwam om op de Vrijdagmarkt op Goede Dinsdag (13 Januari 1349) wanneer in een bloedige strijd tussen de wevers en de volders, deze keer de laatsten de overwinning behalen en de wevers practisch uitgemoord werden.

19 April 1672

Franciscus Rooman treedt als lekebroeder in, in het Predikherenklooster in Maastricht. Hij deed er 3 jaar later zijn professie. Deze Predikheer-Architect werd in Gent geboren op 22 Maart 1647. In Maastricht restaureerde hij het bouwvallig klooster en bouwde er een nieuwe vleugel aan. Hij bouwde er eveneens een brug over de Maas.

Zijn reputatie was tot in Frankrijk doorgedrongen en in 1685 werd hij ontboden door Lodewijk XIV. Hij deed er waar geen enkele Franse architect in geslaagd was: het bouwen van de Pont-Royal.

In 1695 werd hij benoemd tot "Inspecteur Général des Ponts et Chaussées pour tout le Royaume".

Zijn hoofdkwartier was te Parijs, maar hij reisde van stad tot stad, veel geld verdienende voor de Orde van de Predikheren.

In 1728 maakte hij het ontwerp voor een nieuwe toren en van het groot venster boven het hoofdaltaar van de Predikherenkerk in Gent.

Hij stierf in het Predikherenklooster van Parijs op 7 januari 1735. Een portret van hem, geschilderd door François Jouvenet, hangt in het Bijlokemuseum.

19 April 1765

Geboorte te Watervliet van Renier-Georges Du Bosch.

Deze fanatieke collaborateur van de Fransen slaagde erin een van de meest gehate personen in het Schelde-Departement te worden.

Hij werd secretaris van de "150 Citoyens de Gand" die de aanhechting bij Frankrijk vroegen.

Na de terugkeer der Oostenrijkers vlucht hij naar Frankrijk waar hij "Président de l'Assemblée générale des Belges réfugiés" wordt.

Na de terugkeer der Fransen wordt hij op 17 november 1795 benoemd tot "Commissaire du Directoire près l'Administration du Département de l'Escaut". Zijn bevoegdheid is zeer uitgebreid en hij oefent toezicht uit op alle gemeentebesturen van het Departement. Hij benoemt en hij zet af. Orders van Parijs worden steeds ongenueanceerd en met het grootste fanatisme toegepast. Hij is een van de hevigste vervolgers van de geestelijkheid, deze vijanden van de Republiek. Om zijn doel te bereiken zijn alle middelen goed: leugens, geweld, chantage, vervalsing van documenten. De Gentenaars zijn hem zo hartgrondig beu dat een 50-tal onder hen het wagen een brief te schrijven naar het Directoire met het verzoek hem af te zetten. Deze brief was vanzelfsprekend in het Frans opgesteld, maar om u een idee te geven van zijn populariteit alhier vertalen wij enkele passages: "boosaardig en wreedaardig wezen... haatdragend, onverdraagzaam... eerzuchtig... verscheurd door machtswellust, verblind door wraakzucht... van arm dat hij was tot zeer rijk op 2 à 3 jaar tijd... laat een onderdrukking op Gent wegen die nergens elders gekend is in heel de Republiek."

Het kan nooit kwaad, in bepaalde gevallen, eens een brief te schrijven in krachtige termen: Du Bosch werd verplaatst naar Sas van Gent.

Toen hij op 15 februari 1842 in Bassevelde stierf werd daar in Gent niet om getreurd.

19 April 1815

Geboorte van Baron Philippe Kervyn de Volkaersbeke.

Hij speelde hier een rol als politicus en historicus.

Van 1855 tot 1857 was hij Schepen van Openbare Werken.

Hij kwam menigmaal tussen in debatten in het Parlement, o.a. voor de oprichting van het Staatsarchief in het Geeraard Duivelsteen en het behoud van de grafplaat van Willem Wenemaer.

Hij is ook een tijd Voorzitter geweest van de "Melomanen".

Hij wordt hier nog het meest geciteerd wegens de publicatie van zijn boek over de Gentse kerken.

Hij stierf in Nazareth op 15 Juli 1881.

19 April 1857

Geboorte van Jozef Vercoullie, Hoogleraar in de Nederlandse Taalkunde. Was hier gemeenteraadslid van 1912 tot 1921.

Is Voorzitter geweest van het Willemsfonds, het Van Crombrughe's Genootschap, de Zetternamskring. Was een actieve medewerker van "Hooger Onderwijs voor het Volk".

Dood te Gent op 4 februari 1937.

Op 7 december 1952 werd een gedenkplaat onthuld aan zijn huis in de Drabstraat.

19 April 1858

Dood van Judocus Jan Steyaert.

Hij werd hier geboren op 26 april 1799.

Hij volgde lessen aan de Academie en behaalde een prijs in 1818.

Hij voelde zich nochtans meer aangetrokken door het onderwijs en in 1821 is hij werkzaam als "Primaire schoolmeester" in de Slijpstraat waar hij de school van Meester Coucke heeft overgenomen. Zijn school telt een 50-tal leerlingen.

In 1828 richt de Stad 3 armenscholen op en Steyaert wordt benoemd tot Schoolhoofd van de Armenschool N° 2 op de Vlasmarkt. Hij zou dit gans zijn leven blijven. In 1834 werd zijn school overgeplaatst naar het Rijke Gasthuis (Hij krijgt er het bezoek van Leopold I).

In 1836 werd hij benoemd om Frans te geven in de Centrale School in het Pakhuis en in 1849 krijgt hij de leiding over 3 wezengestichten.

Wanneer de Stad in 1853 een avondschool opent in het Prinsenhof wordt Steyaert benoemd tot Hoofdonderwijzer van deze Adultenschool.

Niettegenstaande zijn drukke bezigheden vindt hij nog de tijd om boeken te schrijven. Zijn meest gekend en nog vaak geciteerd werk is de "Volledige beschrijving van Gent of geschiedkundige beschouwing van de stad en haar bewoners."

19 April 1872

Het Hotel Van den Meersche op de Nederpolder wordt aangekocht door Baron Casier de Hemptinne.

Hij staat het ten gebruike af aan de Zusters van de Kindsheid Jesu die er hun kort te voren gestichte ooglijdersgesticht op de Kraanlei in onderbrengen.

19 April 1876

De Stad koopt het Panoramisch gezicht van 1534.

Aanvankelijk hing het waarschijnlijk in de St-Baafsabdij en werd het na de afschaffing ervan overgebracht naar de St-Pietersabdij waar het zich in 1728 alleszins nog bevond.

In 1787 was het al in het klooster van de Augustijnen. Kort voordat hun inboedel door de Fransen openbaar verkocht werd, werd het schilderij door de paters verkocht of geschonken aan de vader van P.J. Goetghebuer. Het maakte later deel uit van zijn befaamde iconografische collectie.

Het waren zijn erfgenamen die het aan de Stad verkochten.

Hugo COLLUMBIEN